

Prenumerationspris

1/1 år Kr. 2:—
1/2 " " 1:—

Utgiven av Svenska Folkförbundet.

Ansv. redaktör: Andreas Stahl, Riddaregatan 3, Tallinn.

Utländat:

1/1 år Kr. 3:—
1/2 " " 1:50

Arbetslösheten.

Om man bläddrar i en tidning ser man ständigt rubriker, såsom „arbetslösa“, „arbetslöshet“. Dessa ord ha i våra tider fått en hemsk klang, som framkallar många tankar. allvarliga tankar hos dem, som närmare lagt märke till detta „fenomen“ eller mera ingående studerat det. Rör man sig på gatorna i städerna, kan man litet varstädes skönja verkningarna av arbetslösheten. Går man en morgon till stadens „arbetsbörso“, ser man en stor skara män och kvinnor stå huttrande utanför ingången till nämnda inrättning. Långt fram på dagen stå de där; de vänta på att få arbete, förtjänst och därigenom dagligt bröd åt sig själva och åt sina hungrande barn, som sitta hemma och vänta, att far eller mor skall hämta någon godbit med sig när de komma. Deras hopp blir dock upprepade gånger gäckat, och de få ge sig till tåls.

Det är märkvärdigt, huru gärna man än ville bortresonnera denna märkvärdighet, vilken stor omfattning arbetsbristen tagit. Denna är icke någon företeelse, inskränkt till enskilda länder eller folk, utan överallt höres samma klagan. Förut, när det var arbetsbrist på någon ort, strömmade de arbetslösa genast till en annan, där arbetsbrist icke fanns eller där den gjorde sig mindre kännbar. Nu däremot stirrar samma spöke emot, vart man än vänder sig. Nyss lästes att republiken Argentinas regering beslutat utsända alla arbetslösa främlingar, emedan de ligga staten till last eller taga förtjänstmöjligheterna från landets eget folk. Sålunda förskansa sig alla länder

bakom arbets- och invandringsförbud för främlingar.

Men vadan har arbetsbristen kommit? Har arbetet inskränkt sig till sitt minimum eller äro människorna för många? Dessa frågor kunna besvaras nöjaktigt av „vanligt“ förstånd. Men dessa utgöra dock ingen verklig orsak till arbetslösheten. Kärnan måste sökas annanstädes. Varje dag förkunna telefon, telegraf och radio nya „banbrytande“ uppfinningar och förbättringar såväl inom industrin som inom andra områden. Maskinernas tidevarv gör människan brödlös, ty varest för några år sedan 10 personer fingo sin utkomst, få nu knappast 4, resten skötes av stålet och elektriciteten och kanske ångan. Följden blir överproduktion, och där ingen förtjänstmöjlighet finnes, finnes ej heller någon köpkraft.

Lekmannen har inga förutsättningar att analysera detta ovan nämnda vittomfattande problem, men dess verkningar äro nog bittra och tvinga även den mest tröge till eftertanke och till att söka nya utvägar.

Från havet.

De senaste dagarnas skarpa köld har lagt nästan hela havet under ett starkt istäcke. Isbrytarna äro i full verksamhet. För några dagar sedan företog isbrytaren „Tasuja“ en rekognoceringsfärd i syfte an införskaffa säkra uppgifter om isförhållandena. Svårast äro dessa i finska vikens östra del. Enligt uppgift ligga c:a 30 ångare infrusna utanför Kronstadt. De ryska isbrytarna utassisstera i första hand de fartyg, som äro lastade med säd

och destinerade till utländska hamnar.

Regeringskris.

Tisdagen kl. 6 f. m. inlämnade riksäldsten Strandman sin och regeringens dimissionsansökan till riksdagens presidium. Sålunda har den på många håll länge efterlängtdade krisen inträtt.

Huru länge krisen kommer att vara, är vanskligt att förutspå, men med tämligen stor säkerhet påstås, att den blir svår att lösa och följaktligen kommer den att även bli lång.

Argentinas regering skickar ut arbetslösa invandrare.

Enligt meddelande från Buenos-Aires har regeringen utskickat redan 2000 arbetslösa invandrare. Varje dag vill man sända i väg 700 arbetslösa.

Många dödsdomar i Turkiet.

Folkföramlingen i Angora stadfäste 28 dödsdomar över upprorsmännen i provinsen Menemen. Upproret organiserades av tiggarmunkar, av vilka en lät utropa sig till Mahdi. Upproret var riktat mot presidenten Kemal Pasha.

Arrättningen sker genom hängning. Dessutom meddelas att Kemal skulle hava för avsikt utsträcka värneplikten även till kvinnorna.

Medlem av svenska kungahuset gifter sig mot konungens vilja.

Prins Lennart har förlovat sig med frk. Karin Rissvandt.

På uppdrag av konungen utfärdade Riksmarskalksämberbet den 2 dennes följande proklamation:

“Enligt Sveriges grundlag äro prinsarna förbjudna att gifta sig utan konungens vetskap och medgivande. Prins Lennart har, utan att först skaffa sig vederbörligt tillstånd, förklarat, att han ämnar gifta sig. Konungen har, efter allvarligt övervägande och ehuru smärtsamt berörd, beslutat, att han icke kan ge titlåtelse till detta äkten-skap.” Man fruktar att konungen kommer att frantaga honom hans titel och privilegier samt göra honom arvslös.

I samband härmed uppgives att prins Lennart väl vet följderna av sitt steg och tar dem med jämnmood.

Förödande jordbävning på Nya-Seeland.

På Nya-Seeland har en svår jordbävning ödelagt staden Napier, varvid ett hundratal människor omkommit. Vad jordbävningen lämnat kvar, härjas av elden. Krigsfartyg med läkare, sköterskor, förbandsmaterial och livsmedel ha sänts till platsen. De i stadens hamn varande fartygen ha flytt ut till öppna havet för att undgå förintelsen.

Flygförbindelsen Reval — Helsingfors upptogs fr. o. m. den 2 ds. ånyo.

Förbindelsen upprätthålles med två turer dagligen i vardera riktningen.

Från Reval kl. 11 o. 14

” H:fors ” 10 ” 13

Planen medföra både post, passagerare och gods.

Kyrkoherden i Sv. S:t Mikael's församlingen i Reval prosten Harald Engström reste till sin hem församling i Sverige, där han kommer an stanna ungefär 2 mån. Pastorsexpeditionen skötes under denna tid av t. f. klockaren Hj. Pöhl på tid som av honom angives.

Kroppar och Själur. Dr. Laura Petri, Bonniers Förlag, Stockholm. Pris Kr. 5.75.

“Närmare tio år har jag levat i daglig samvaro med vilsegångna kvinnor, och alltjämt senare har jag i viss mån bevarat min förtroenhet med den undre världen.” Så skriver bland annat författaren i förordet till ovan nämnda bok. Och ju mer man kommer in i den, dess mer förstår man, att det är sakkunskapen, som här talar, men en sakkunskap, som visst inte är avunds-

värd, ty den blottar människolivets svartaste djup och mest djuriska drifter. Det är ej blott storstadslivet i all dess “glans” som här blottas utan även något av människosjälens mysterier.

Ofrivilligt och med outplånlig skärpa tränga sig Tegners ord på läsaren:

“Döm ej strax den vilseförda,
stolte broder, med förakt!
Icke vägrade du den börda
Ödet på hans skuldra lagt.
Icke talde du de strider,
som han stridde för sin dygd:
Icke vet du, vad han lider
av sin ånger, av sin blygd.”

Man förstår att många av samhällets, olycksbarn ej kastat sig själva i denna häkkittel, utan snarare störtats dit av det starkare könet vilket är starkare även då det gäller att förföra. Sant är, och det påpekas med all tydlighet, att när begäret en gång väckts, kan det vara det, som till slut störtar kvinnan i fördärvet, men Laura Petris bok är på samma gång ett skri från de djup, där man hör denna mångstämmiga kör, vilken knappast tycks ha något annat än förbannelse på sina läppar.

Att gå in i detalj på boken skulle ej vara lämpligt, men den kan ej nog rekommenderas för varje person, som har något med själavård att göra och med själavård, menar jag nu ej blott prästens och predikantens utan även skollärares, sjuksköterskans, folkfostrarens och varje enskild individs självård. Varje fader och moder borde läsa boken, ej som en kuriositet, ej som domsakt över vissa samhällsmedlemmar utan som lärobok, där man får se vad en förvänd fantasi kan utföra. Sätt boken i händerna på varje ung man och kvinna, som står redo att gå ut i livet, så att de må “se det och taga varning”, som det heter i Skriften.

Liksom allt annat kan boken verka både gott och ont. I händerna på en obalanserad kan den verka ytterst skadlig, men rätt använd och läst under ansvar kan boken ej verka mer än på ett sätt: Ett fast beslut, att man vill göra allt vad man kan för att hjälpa och rädda dessa, som kommit på tivets avigsida, men på samma gång, att man vill söka arbeta på en lagstiftning, som, vilket man också finner i boken, försöker få bort efterfrågan på denna “vara.”

Boken anbefalles på det varmaste åt alla ansvars-kännande. Den kan rekvireras antingen direkt från förlaget eller genom närmaste bokhandel, vilken säkerligen står till tjänst i detta fall.

Eskil Rydén.

Vrakspillror från Trade Wind anträffade? Den amerikanska ångaren Youngstown har till amerikanska marindepartementet, radiotelegraferat, att den 275 sjömil nordväst om Azorerna observerat ett grått vrakföremål, som såg ut att vara en del av en flygmaskinsvinge. Man tror att föremålet härrör från aeroplanet Trade Wind, som fördes av flygaren Mac Laren och miss Beryl och som förra månaden spårlöst försvann mellan Bermuda och Azorerna.

Justeringen av handelsfördraget med Finland. Vid de förhandlingar för en justering av handelsfördraget mellan Finland och Estland, vilka pågått i Helsingfors från den 27 januari till den 2 februari, ha de båda delegationerna uppnått enighet om de tullförmåner, som skola beviljas motparten. De vid förhandlingarna fattade besluten skola föreläggas de båda ländernas regeringar för slutligt godkännande.

Hbl.

En gräns skall sättas för oodningarna på de ryska banorna. Förfallet och oordningen inom det ryska järnvägsväsendet har under det senaste året nått sådana dimensioner, att partiet och rådsregeringen omsider nödgats kraftigt inskrida. Så meddela sovjetbladen, att Stalin å ryska kommunistpartiets vägnar och Molotov i rådsregeringens namn beordrat arbets- och försvarsrådet att intill den 20 februari utarbeta ett detaljerat program för järnvägsväsendets återuppbyggande. Enligt de av Stalin och Molotov givna riktlinjerna bör järnvägsförvaltningen decentraliseras och tillverkningen av nya lok och vagnar samt reservdelar strängt övervakas och i görigaste mån uppdrivas. Vidare böra åtgärder företagas för en bättre utbildning av tågpersonalen och dennas vänjande vid disciplin och aktsamhet om statens egendom, koltillförseln till järnvägarna måste regleras m. m. dyl.

Bengt Nylund.

I november månad förra året utkom på diakonistyrelsens förlag en bok under titeln *Bengt Nylund, en hjältesaga*. Bengt Nylunds böcker höra till dem, som från härvarande bibliotek ofta utlånats och gärna lästs i synnerhet av den manliga ungdomen.

Undertecknad, som haft förmånen att personligen lära känna skriftställaren Nylund har redan tidigare (ett föredrag i Bergsbyns skola februari 1929, ett samkvämsföredrag Birkas december 1930.) sökt sprida kännedom om "det sista årtiondets populäraste svenske ungdomsförfattare."

Den av pastor Otto Centerwall utgivna levnadsteckningen med ovanstående titel är i synnerligen hög grad läsvärd och torde kunna rekommenderas till Eslands svenska bibliotek.

Bengt Nylund var under mer än ett kvarts sekel bunden vid sjukbädden. Att han trots den plågående sjukdomen kunnat kämpa sig fram till besittning av djupgående kunskaper, är helt visst en bragd, som saknar sitt motstycke. Nylunds författarenamn hör till de förnämligare. Därom vittna såväl Svenska akademiens erkännande, som recensioner i olika svenska tidningar och tidskrifter. I den nyss utkomna boken lära vi i Nylund känna ej blott författaren, utan dessutom en sällspott helguten karaktär, som luttrats i lidanden mer än de flesta, men samtidigt, som han kommit fram till en upphöjd livsåskådning, bevarat sund ungdomlighet och sprudlande humor, vilka egenskaper givit honom möjlighet att bli till välsignelse och gott föredöme.

N. avled den 13 februari 1930. Bokens förra del utgöres av självbiografi den senare delen är sammanställd av förf. med ledning av brev samt personlig kännedom. Priset är 4:50 häft. och 5:50 inb. Förlaget är liksom för elva av Nylunds egna böcker Diakonistyrelsens. (Övriga Nylunds böcker äro utkomna på Lindblads förlag.) Birkas. *Nils Danell.*

Meddelande.

Nycklar till begravningsplatsen å Rahumägi tillhandahållas Sv. S:t Mikaelsförsamlingens medlemmar hos kyrkovaktmästaren A. Heldring. Riddargatan 9. Priset på nycklarna är 50 cent.

Pristävlan i författarskap.

I Kustbon nr. 23 av den 4 dec. 1930 utlystes pristävlan i författarskap. Tävlingsbidragen skulle vara insända till den 15 januari d. å.

Härmed meddelas, att tävlings-tiden förlänges till den 1 maj.

Intresserade uppmanas att taga saken på allvar och inkomma med bidrag. *Redaktionen.*

Julgran i Sjömanshemmet.

I likhet med de föregående åren bereddades även senaste jul av den Estländska Sjömansvärdens julglädje åt dessa sjöman, som under helgen vistades i hamn och å Sjömanshemmet.

Julfesten ägde rum d. 22 december i Sjömanshemmets stora sal, där en internationell skara uppgående till omkr. 200 sjömän av 7 olika nationer voro närvarande. Hälsningstalen till den bländspråkiga kongregationen hölls av den Estländska Sjömansvärdens föreståndare, teol. stud. Hj. Pöhl. Sedan följde korta anföranden på respektive språk, varvid prosten H. Engström höll den svenska och franska julbeaktelsen. Kvällens solister fröken Rosa Petterson med sin välklingande röst och tydliga diktion och Herr Herman Jänes, lena bärkraftiga tenor belönades välförtjänt med livliga bifall. Mäktigt brusade den unisona sången under Tyska K. F. U. M. blåsorkester.

Efter programmets slut bjödos gästerna till de av Sjömanshemmets damsektion smakfullt och rikt dukade julborden. Höjdpunkten nådde nog stämningstunden vid utdelningen av julklapparna till de enskilda. Julpaket hade sänts från Svenska och Finska Sjömansmissionen, bestämda till utdelning åt sina havets söner i främmande hamn under i jul, till de andra nationerna utdelades paket, gjorda av den Estländska Sjömansmissionen och Sjömanshemmets damsektion.

Julaftonen anordnades av ovan nämnda organisation julgran med julklappsutdelning åt de skeppsbrutna från den finländska ångaren "Viri".

Statstjänstemännen protesterar. Vid de estländska statstjänstemännens protestmöte i Re-

val godkändes en resolution, vari uttalas ett starkt misshag med anledning av regeringens åtgärder för inskränkning av sjukhjälpsanslagen för statstjänstemännen och förkortning av sommarledigheterna samt tjänstemännens skyldigkännande att erlægga 2% av lönen till pensionsfonden. Resolutionen utmynnar i kravet, att samtliga planer till skada för statstjänstemännen böra nedläggas.

Årets fredspris till MacDonald och Henderson? Två svenska socialdemokratiska riksdagsmän ha enligt Socialdemokraten tillställt norska stortingets Nobelpriskommitté en skrivelse, i vilken de föreslå, att fredspriset för år 1931 måtte delas mellan engelska premiärministern MacDonald och utrikesministern Henderson.

Mullbärsträdets bark som råmaterial vid pappersframställning. Enligt förljudande torde en pappersfabrik i Glasgow under en längre tid anställt experiment med framställning av papper ur mullbärsträdets bark. Fabrikens kemiska experter uppges på detta vis ha lyckats förenkla den hittills kända processen och följaktligen göra framställningen lättare och billigare. Fabriken har på prov genom brittiska konsulen i Osaka beställt två ton bark av mullbärsträd från Prefotural Commercial Museum därstädes. Hittills har man låtit barken gå till spillo vid silkespinnningen, enär de metoder man hittills känt att framställa papper därav ställt sig alltför dyra.

Hbl.

Universitetsskandal i Dorpat. Vid universitetet i Dorpat har nyligen en skandal avslöjats, i det omkring femtio studentskor vänt sig till universitetets rektor med klagomål över att lektorn i engelska mr. Peters gjort sig skyldig till opassande närmanden. Dessutom tillvita de honom att han i föraktfulla ordalag talat om Estlands folk. En grundlig undersökning kommer att verkställas i saken.

Kostymer av papper i Petersburg. Krasnaja Gazeta meddelar sina läsare att i vederbörande kooperativa affärer i Nevastaden mot uppvisande av kort försäljas damkostymer, förfärdigade av papper, samt badkostymer "av äkta trikot" i stället för underkläder.

Moskvatidningarna klaga över att den ryska textilindustrins produkter äro mycket tvetydiga. Under senate är tillverkade 2 miljoner meter bomullstyger, varav 20 procent måste vrakas på grund av oduglighet. Också ylletygerna äro synnerligen dåliga. I handeln blir man ofta tvungen att sänka prisen på nyfabricerade ylletyger med 25-50 procent, emedan varans kvalitet är underhaltig.

Bröllopgästerna blevo förgiftade av brudgummens mor. Et fruktansvärt förgiftningsdåd har enligt meddelande till Vossische Zeitung föröfvats i en liten by i provinsen Benevento i Italien. En bondhustru, som länge motsatt sig sin sons önskan att gifta sig med dottern till en granne, gav slutligen sitt samtycke till giftermålet. Vid bröllopet tillredde hon själv bröllopsmiddagen och

slog därvid i de glas, ur vilka brudens anhöriga drucko, ett vin som utblandats med stark kopparvitriol. Av bröllopgästerna äro nu 25 döende. Bondvinnan har häktats.

Den svenska filantropen O. S. Hirsch död. Den kände filantropen Oscar Salomon Hirsch avled i Stockholm i en ålder av 85 år. Han har gjort sig synnerligen känd genom sin sociala verksamhet och hans namn är förenat med en rad av institutioner för välgörande ändamål.

Flygning runt Afrika. Kapten Skarzynski och löjtnant Markiewicz startade på en flygning runt Afrika. Färden blir c. 20.000 km. lång och beräknas taga omkring 1½ månad i anspråk.

Pannexplosion i Valk. Söndag kväll exploderade i Valk pan-

nan i en badinrättning, tillhörig en jude vid namn Schamms, varvid hela huset förstördes. Badinrättningens ägare dödades; hans kropp anträffades omkring tio meter från olycksplatsen. Ångpannan hade slungats omkring 12 meter från sin ursprungliga plats. Eldaren erhöi svåra skador.

Kyrkliga meddelanden.

Med anledning av prostens H. Engströms tjänstledighet d. 1 febr. — 31 mars hålles Svensk-finska S:t Mikaelsförsamlingens kansli öppet av förs. klockare, teol. stud. Hj. Pöhl, alla lördagar kl. 10—11 f. m. och 4—6 e. m. i Sjömanshemmet Uus Sadama 11 a. Tel. 300—34.

Gudstjänst sönd 8 febr. kl. 11 f. m.

Hj. Pöhl.

Över hela världen säljas våra extra prima

VÄVSKEDAR

skyttlar, vävspännare, solv och skedkrokar, därför att de äro de bästa och billigaste. Begär vår illustr. katalog och prislista.

A-B Borås Mek. Wäfskedsfabrik, Borås
Rikstelefon 1028.

RESTAURANT DAMBERG
MATSALEN I TR. STOCKHOLM. REKOMMENDERAS
Beställningar av bord N. 129 11. N. 62 85.

Hamnrestauranten Motala

Belägen vid hamnen.
Fullständig servering. Gott bord.
Billiga priser.

Kinna.

Fredriksson & Abrahamsson, Kinna
Tillverkar och försäljer:

GARDINER, BOMULLS-, YLLE- & LINNEVÄVNADER samt YLLETRIKÅ

RESEEFFEKTAFFÄREN VÄSKAN

Kungsgatan 23

STOCKHOLM

Bierstugan i

Spångbacken, Norrköping.

Rekommenderar sina väl tempererade maldrycker.

Slite Cement
och kalk A. B. Slite

CARL FREDRIKS BIERSTUGA
Hantverkaregatan 17.
NORRKÖPING
REKOMMENDERAS.

EGONLINEN uppehåller regelbunden trafik Göteborg med alla mellanliggande svenska hamnar till KARLSKRONA—DANZIG—LIBAU—RIGA—REVAL—HÄLSINGFORS.

Reserverad annonsplats

Vid besök i Norrtälje rekommenderas

Stadshotellet

Innehavare Direktör B. O. Lagermark
Musik under sommarmånaderna.

„Besök Borås“

PEHR NILSSON

Byggnadsentreprenör, Stockholm
Husbyggnader — Reparationer
Tel. 6803 Eriksbergsgatan 16 Tel. Norr 6803.
Nybygganden, Sjevågen 77 Tel. Vasal4577.

STADSHOTELLET HEDEMORA

Rekommenderas. Modernt
Hotell & Restaurang
Fullständig rättligheter Tel. Namnansrop

HOLMBLOMS

KAPPOR, DRÅKTER

NORRMALMSTORIG

Tel. N. 561 STOCKHOLM Rikst. 9255

Jönköpings stads och läns sparbank

Stiftad 1831.

Huvudkontor i JÖNKÖPING. Avdelningskontor
Jönköping, Huskvarna, Norrahammar, Smålands Taberg.

„Besök Katrineholm“

Vildskinn

Räv, Utter, Mård, Hermelin.
Ekorre, Hare och Kanin
köpas till allra högsta pris.
Vi betala högsta priser, då skinnen huvudsakligen äro för egen fabrikation. Prislista sändes mot porto.

FOUGSTEDTS PÄLSVARUFABRIK Malmö 4

HANSA

STOCKHOLM

Aktiekapital och reservfond
Kr. 6.000.000

FÖRSÄKRING

Avdelningskontor i Reval:
S. Karja 7.

Reserverad annonsplats

Restaurant Runan

Sundsvalls popu läraste restaurang
HEMTREVLIG FESTVÄNING
Förträfflig mat. Billigaste priser

Mc CORMICK-DEERING INTERNATIONAL

LANTBRUKSMASKINER

BRUKET BÄST - I LÄNGDEN BILLIGAST

BEGÄR KATALOGER!

AKTIEBOLAGET

INTERNATIONAL HARVESTER Co.
NORRKÖPING - MALMÖ

Betald annonsplats